

Звіт АУФТ
11.2012 - 1.2013

» ЗМІСТ

1. Загальна інформація про Асоціацію	4
2. Організаційна структура Асоціації	5
3. Робота Ради Асоціації	7
4. Члени Асоціації	8
5. Нормотворча діяльність Асоціації	9
6. Методологічна та інформаційна робота	23
7. Консультаційна робота Асоціації	27
8. Робота у сфері інформаційних технологій на фондовому ринку	29
9. Контроль за виконанням Правил Асоціації	31
10. Додатки	32
Місцезнаходження Асоціації у м. Дніпропетровськ	32
Місцезнаходження Асоціації у м. Київ	33
11. Нотатки	34

1. Загальна інформація про Асоціацію

Асоціація “Українські фондові торговці” (далі - Асоціація) є відкритим об’єднанням професійних учасників фондового ринку, яке засноване на засадах рівноправності, вільного волевиявлення та спільності інтересів своїх членів.

Заснована 14 грудня 2004 року, Асоціація сьогодні об’єднує професійних учасників фондового ринку, які мають ліцензію на здійснення професійної діяльності – з торгівлі цінними паперами і депозитарної діяльності та здійснює діяльність на підставі Свідоцтва про реєстрацію об’єднання як саморегулювальної організації професійних учасників фондового ринку за видом професійної діяльності торгівля цінними паперами та Свідоцтва про реєстрацію об’єднання професійних учасників фондового ринку за видом професійної діяльності депозитарна діяльність, що безстроково видані Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР).

Метою діяльності Асоціації, перш за все, є захист інтересів членів Асоціації, розробка стандартів та вдосконалення механізмів ефективного регулювання діяльності професійних учасників фондового ринку, участь у нормотворчому процесі та в процесі вдосконалення нормативно-правових актів, пов’язаних із розвитком та регулюванням фондового ринку.

До головних цілей діяльності Асоціації належить:

1. Виконання функцій та повноважень об’єднання та саморегулювальної організації професійних учасників фондового ринку відповідно до чинного законодавства України.
2. Забезпечення високого професійного рівня діяльності членів Асоціації.
3. Професійна підготовка та підвищення кваліфікації фахівців членів Асоціації.
4. Інформування членів Асоціації стосовно законодавства, яке регулює їх професійну діяльність, та про всі зміни, що вносяться до нього.

5. Розробка Правил Асоціації та контроль за їх дотриманням.
6. Сприяння у створенні належної законодавчої бази для розвитку фінансового ринку України.

7. Сприяння розвитку добросовісної конкуренції між професійними учасниками фондового ринку. Асоціація з метою підвищення довіри до професійних учасників та сприяння стабільному функціонуванню та розвитку фондового ринку встановлює Правила (станданти) професійної діяльності на фондовому ринку, які є обов’язковими для виконання членами Асоціації, за якими основою професійної діяльності є добросовісність, законність, пріоритет інтересів клієнтів, професіоналізм, незалежність, інформаційна відкритість.

Асоціація залишається першою та єдиною СРО, яка надає своїм членам спеціалізоване програмне забезпечення, яке забезпечує не тільки формування адміністративних даних, а й ведення внутрішнього обліку відповідно до вимог чинного законодавства.

Асоціація першою серед СРО запровадила та успішно здійснює попередню перевірку адміністративних даних своїх членів.

Асоціація приймає постійну участь у роботі комітетів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. Організаційна структура Асоціації

Відповідно до Статуту органами Асоціації є:

Загальні збори членів Асоціації – вищий орган Асоціації. З дати отримання статусу саморегулювальної організації професійних учасників фондового ринку за видом професійної діяльності – торгівля цінними паперами Загальні збори скликалися чотири рази – 02.07.2009, 23.09.2010, 10.06.2011 та 26.07.2012 рр. У Загальних зборах мають право брати участь з правом голосу всі члени Асоціації, окрім тих, членство яких припинене відповідно до Правил Асоціації. Кожен з членів Асоціації має один голос.

Рада Асоціації – виборний колегіальний орган Асоціації, що представляє інтереси членів Асоціації в період між Загальними зборами, контролює та регулює діяльність Президента та Фінансового директора та обирається Загальними зборами строком на 2 роки. Обрання нового складу Ради Асоціації відбудеться у 2013 році.

За період II півріччя 2012 року – I півріччя 2013 року було проведено 21 засідання Ради Асоціації.

Президент та Фінансовий директор Асоціації є одноособовими виконавчими органами Асоціації, що здійснюють управління поточною діяльністю Асоціації. Президент представляє Асоціацію перед усіма установами та організаціями. Фінансовий директор вчиняє від імені Асоціації всі юридичні дії, що не суперечать Правилам Асоціації. Президент та Фінансовий директор призначаються та звільняються Радою Асоціації.

Ревізор – одноособовий орган Асоціації, що обирається Загальними Зборам для проведення перевірки фінансово-господарської діяльності Асоціації на період, визначений Загальними зборами та здійснює діяльність відповідно до Правил Асоціації.

Дисциплінарний комітет – виборний колегіальний орган Асоціації, що здійснює дисциплінарне провадження та обирається Загальними зборами терміном на 3 роки. Дисциплінарний комітет складається із 9-ти членів, включаючи Голову комітету.

Діючий склад Ради Асоціації було обрано Загальними зборами членів Асоціації у 2011 році в кількості 7-ми осіб:

1.	Антонов Сергій Михайлович	Голова Ради Асоціації
2.	Брагін Сергій Олександрович	Член Ради Асоціації
3.	Каганов Вадим Феліксович	Член Ради Асоціації
4.	Когут Ігор Дмитрович	Член Ради Асоціації
5.	Некрилов Андрій Олександрович	Член Ради Асоціації
6.	Шевчук Костянтин Дмитрович	Член Ради Асоціації
7.	Нетак Борислав Борисович	Член Ради Асоціації

3. Робота Ради Асоціації

Діючий склад Дисциплінарного Комітету, обраний на Загальних зборах у 2012 році строком на 3 роки:

1.	Височук Валентин Васильович	Голова Дисциплінарного Комітету
2.	Беляєв Сергій Ігорович	Член Дисциплінарного Комітету
3.	Довгополий Євген Олександрович	Член Дисциплінарного Комітету
4.	Зуб Анатолій Васильович	Член Дисциплінарного Комітету
5.	Лисенко Сергій Петрович	Член Дисциплінарного Комітету
6.	Мілюшко Геннадій Іванович	Член Дисциплінарного Комітету
7.	Підгурський Євген Анатолійович	Член Дисциплінарного Комітету
8.	Фомічова Світлана Юріївна	Член Дисциплінарного Комітету
9.	Хоменко Людмила Олексіївна	Член Дисциплінарного Комітету

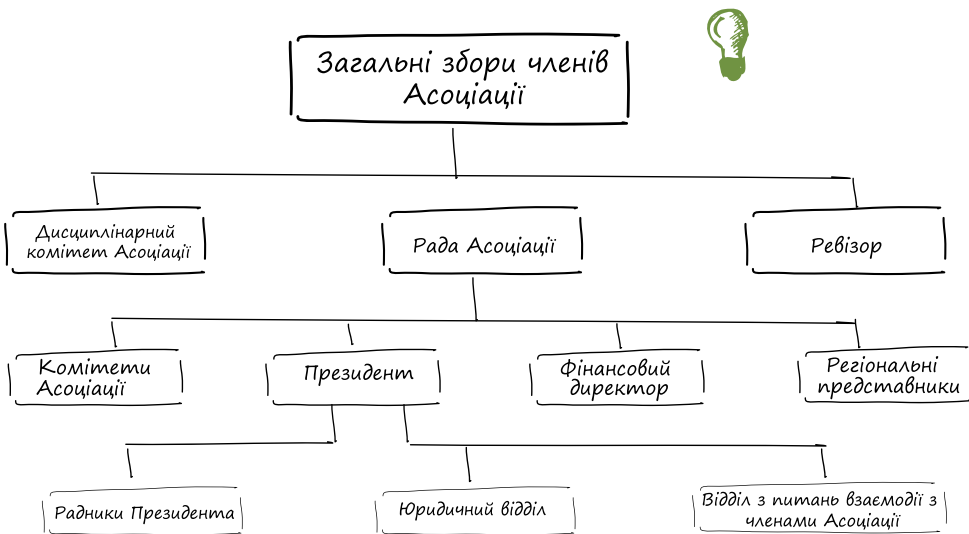
Наступні вибори до складу Дисциплінарного комітету відбудуться у 2015 році.

За період II півріччя 2012 року — I півріччя 2013 року було проведено 5 засідань Дисциплінарного комітету.

Для забезпечення тіснішого зв'язку з членами Асоціації та з метою оптимізації виконання її функцій в окремих регіонах за рішенням Ради можуть бути призначені регіональні представники. На даний час Асоціація має регіональних представників в

Харківській, Донецькій, Одеській областях, АР Крим (у тому числі у м. Севастополь), та Західному регіоні. Забезпечено представництво Асоціації у м. Київ.

У 2013 році був переобраний склад Комітету з торгової діяльності та склад Комітету з питань обліку та оподаткування. До Комітету з торгової діяльності входить 8 представників учасників фондового ринку, а до Комітету з питань обліку та оподаткування – 5 представників.

За звітний період було проведено 21 засідання Ради Асоціації та розглянуто низку актуальних питань.

13 серпня 2012 року за Засіданні Ради Асоціації було прийнято рішення щодо погодження укладення Меморандуму про співпрацю між Асоціацією “Українські фондові торговці” та Асоціацією “Незалежна асоціація банків України”. А вже 15 серпня Голова Ради Асоціації Антонов С.М. та Виконавчий директор Асоціації “Незалежна асоціація банків України” Мамедов С.Г. підписали Меморандум про партнерство та співпрацю між Асоціацією “Незалежна асоціація банків України” та Асоціацією.

Меморандумом про партнерство та співпрацю були визначені основні завдання співпраці двох Асоціацій:

- сприяння у становленні стабільної та прозорої системи діяльності фондового ринку України;
- розробка та подальша реалізація спільних позицій з питань співпраці двох Асоціацій;
- вироблення та підтримка спільної позиції щодо підготовки та подання пропозицій відносно проектів нормативно-правових актів з питань фондового ринку.

У серпні того ж року в рамках приєднання до всесвітнього руху «Зелений офіс» з метою збереження природних ресурсів, навколишнього середовища та економії трудових і фінансових ресурсів членів Асоціації було прийнято рішення про перехід на електронний документообіг при наданні адміністративних даних членами до Асоціації.

02 листопада 2012 р. на Засіданні Ради Асоціації було прийнято рішення про призначення строком на три роки наступних регіональних представників Асоціації:

- в Донецькій області – Курського В.В.;
- в АР Крим (у тому числі м. Севастополь) – Богуш Н.В.;
- в Одеській області – Грищенко Г.С.;
- у Західному регіоні – Леонтенко А.О.;
- у Харківській області – Базилевич О.М.

На тому ж засіданні Ради, у зв'язку із закінченням строку повноважень, прийнято рішення про припинення повноважень регіональних представників Асоціації відносно Амітан О.А., Богуш Н. В., Грищенко Г. С., Леонтенко А.О. та Федоренка С.Ф.

За період: листопад 2012 року – січень 2013 р. на засіданнях Ради Асоціації було розглянуто низку питань щодо ТОВ “MMCIC INVESTMENTC” (у зв'язку із поширенням необ'єктивної рекламної інформації): у грудні 2012 року прийнято рішення про виключення ТОВ “MMCIC INVESTMENTC” зі складу Асоціації та у січні 2013 року було прийнято рішення про відмову у прийнятті до членів Асоціації ТОВ “MMCIC INVESTMENTC”.

13 червня 2013 року Головою Ради С.М. Антоновим від імені Асоціації та за погодженням Ради був підписаний Меморандум про співпрацю з Всеукраїнською громадською організацією “Асоціація адвокатів України”.

Меморандумом визначені основні засади співробітництва Асоціацій, зокрема, щодо:

- встановлення ефективного стратегічного діалогу з метою подальшого розвитку фінансового сектора економіки і відповідного йому сегменту ринку адвокатських послуг;
- здійснення експертних досліджень проектів документів, спільної підготовки та подання пропозицій відносно проектів нормативно-правових актів з питань фондового ринку;
- поширень правових знань, підвищення рівня правової культури та обізнаності серед учасників фондового ринку;
- проведення спільних нарад, семінарів, конференцій та інших заходів, в тому числі із залученням представників Асоціацій.

4. Члени Асоціації

Станом на 30 червня 2013 року до складу Асоціації входило 704 професійних учасника ринку цінних паперів.

За звітний період II півріччя 2012 року — I півріччя 2013 року до членів Асоціації було включено 42 нові компанії, що здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку. За той самий період з членів Асоціації було виключено 54 компанії.

Асоціація об'єднує професійних учасників фондового ринку в усіх областях України, а також у містах зі спеціальним статусом – Києві та Севастополі.

28 лютого 2013 р. НКЦПФР на своєму засіданні прийняла рішення щодо підтвердження статусу саморегулювної організації Асоціації, яка об'єднує учасників фондового ринку, що провадять діяльність з торгівлі цінними паперами, та зареєструвала Асоціацію в якості об'єднання професійних учасників фондового ринку, які провадять депозитарну діяльність. Наразі до складу Асоціації входить 334 професійних учасника фондового ринку, що здійснюють депозитарну діяльність.

5. Нормотворча діяльність Асоціації

Протягом звітного періоду Асоціація приймала активну участь у нормотворчій діяльності в сфері регулювання фондового ринку.

Робота здійснювалась в рамках Комітетів та робочих груп НКЦПФР, Громадської ради при Державній службі фінансового моніторингу (далі – Держфінмоніторинг), спільних заходах з Асоціацією “Незалежна Асоціація банків України” та Всеукраїнською громадською організацією “Асоціація адвокатів України”, Міністерстві доходів та зборів, Міністерстві фінансів України, Національного банку України.

В рамках роботи у Комітетах НКЦПФР Асоціацією надані свої пропозиції з наступних проектів нормативно-правових актів (перелік не є вичерпним).

Проект Положення щодо пруденційних нормативів в професійній діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами

Під час роботи над проектом Положення щодо пруденційних нормативів в професійній діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами Асоціація неодноразово надавала свої пропозиції та акцентувала увагу на наступному:

1. Відповідно до Концепції запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку, схваленою у квітні 2012 р. НКЦПФР (далі – Концепція) був передбачений поетапний перехід на вимоги пруденційного нагляду із попередньою оцінкою рівня готовності ринку до відповідних змін. Також у Концепції йшла мова про використання стандартів за Базелем II, проте при розробці Проекту Положення були використані стандарти Базеля III, які є значно жорсткішими. Базельським комітетом розроблено план впровадження стандартів Базеля III на 2011-2018 роки, у відповідності до якого передбачається поетапно впроваджувати нові вимоги. Вважаючи,

що це перша спроба запровадження пруденційних нормативів серед торговців цінними паперами та ґрунтуючись на результатах розрахунків пруденційних нормативів, наданих торговцями цінними паперами, Асоціація наголошувала, що Проект Положення також повинен передбачати поетапний перехід на нові нормативи.

2. Асоціацією було запропоновано встановлювати цифрові значення пруденційних нормативів окремим рішенням НКЦПФР, що об'єктивно обумовлено станом та темпами розвитку фондового ринку та надало би НКЦПФР гнучкий та дієвий інструмент для регулювання діяльності торговців цінними паперами. Така норма сприяла би поетапному впровадженню пруденційних нормативів та поступовій адаптації до них учасників ринку під час перехідного періоду.

3. Якщо проектом Положення передбачається щоденне подання розрахованих пруденційних нормативів, то виникають питання щодо автоматизації та оперативності здійснення таких розрахунків торговцями ЦП, подання даних до НКЦПФР. Для забезпечення цих заходів доцільні, зокрема, уніфікація бухгалтерського обліку та наявність відповідних програмних продуктів. Наприклад, у банках розрахунок пруденційних нормативів не складає значної технологічної проблеми, оскільки ґрунтується на використанні чітко визначеного плану рахунків бухгалтерського обліку банків, тоді як бухгалтерський облік торговців цінними паперами до їх професійної діяльності жодним чином не уніфікований та не має суттєвих нормативно визначених особливостей порівняно із іншими суб'єктами господарювання. Доцільно аби вимоги до бухгалтерського обліку торговців та інших професійних учасників були визначені Комісією за погодженням з Міністерством фінансів України та Національним банком України (щонайменше в частині узгодженості підходів до оцінки вартості цінних паперів та інших фінансових інструментів (деривативів) в активах банків та інших учасників фондового ринку).

4. Згідно Проекту Положення до пруденційних нормативів віднесено показники інвестування та показники продуктивності, що за визначенням та методикою розрахунку не відповідають цілям та завданням Концепції. З огляду на те, що ці показники не надають необхідну інформацію для здійснення пруденційного нагляду, вони відсутні серед запропонованих Концепцією пруденційних нормативів, Асоціація пропонує виключити їх із тексту Проекту Положення.

5. Також, Асоціація звернула увагу НКЦПФР на те, що на час розгляду Проекту Положення діяло, затверджене Рішенням Комісії від 27.12.2007 № 2381, Положення про розрахунок показників ліквідності, що обмежують ризики професійної діяльності на фондовому ринку, згідно вимог якого торговці цінними паперами розраховують та надають до Комісії данні щодо додержання ними наступних показників:

- ліквідності (за змістом та характером повністю співпадають із запропонованими у Проекті показниками продуктивності);
- капіталу;
- інвестування (за змістом та характером повністю співпадають із запропонованими у Проекті показниками продуктивності).

Слід враховувати набрання чинності з 01.01.2013 р. Положенням про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до НКЦПФР, затверджене Рішенням НКЦПФР № 1283, яким до наведених вище показників додаються (всупереч ідеології пруденційних нормативів) коефіцієнти K1, K2 та K3 (Розділ V Положення № 1283), які повинні подаватися до Комісії щоквартально. Крім того, на реєстрації в Міністерстві юстиції знаходиться Порядок та умови провадження торговцем цінними паперами брокерської діяльності за договорами на брокерське обслуговування з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта, що також запроваджує пруденційні нормативи R1 та R2.

На думку Асоціації, з прийняттям Проекту Положення як базового документу, що встановлює єдині пруденційні нормативи, необхідно внести відповідні

зміни до існуючих нормативно-правових актів, з метою уніфікації методів та засобів пруденційного нагляду за діяльністю торговців цінними паперами.

6. Асоціація пропонувала для класифікації активів торговця цінними паперами, зважених на ризик, використати підходи до оцінки вартості чистих активів відповідно до Положення про порядок визначення вартості чистих активів інститутів спільного інвестування (пайових та корпоративних інвестиційних фондів) від 2 липня 2002 року N 201, оскільки вони є сталими, уживаними, мають економічне підґрунтя та більш широко відображають специфіку діяльності на ринку цінних паперів, аніж запропоновані у Проекті Положення.

7. Також Асоціацією було запропоновано внести зміни щодо складових регулятивного капіталу, визначених у п.3 глави 2 розділу 2 Проекту Положення, а саме:

- виключити норму щодо зменшення розміру регулятивного капіталу на балансову вартість цінних паперів недиверсифікованих інвестиційних фондів (окрім венчурних), оскільки дана норма не є економічно обґрунтованою та підриває довіру клієнтів торговця цінними паперами до цінних паперів ІСІ, як до об'єкту інвестування
- до активів, які доцільно виключити з переліку “зменшень” регулятивного капіталу відповідно Проекту Положення, необхідно віднести векселі, що видані векселедавцем, який має: або кредитний рейтинг не нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою; або за цінними паперами якого визначається біржовий курс; або цінні папери якого знаходяться у біржовому реєстрі.

8. З метою виключення неоднозначного тлумачення, Асоціацією було запропоновано ввести до тексту деякі уточнення щодо визначення складових розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності, а також виключити норматив LR, як такий, що відповідно до угоди Базель III, має метою протидію накопиченню саме банківського левіриджу та не відповідає рівню розвитку національного фондового ринку. Замість нормативу LR пропонується включити до пруденційних нормативів показник фінансової

надійності, який більш відповідає цілям, викладеним Концепцією (глава 5 розділу II Проекту). Згідно з Концепцією, схваленою НКЦПФР від 12.04.2012, однією з основних цілей здійснення пруденційного надзору є контроль за платоспроможністю професійних учасників фондового ринку.

Проект змін до Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами

При опрацюванні Проекту змін до Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами (далі – Правила ТЦП) Асоціацією у зв'язку з частим звернення торговців за роз'ясненням норм, пов'язаних із визначенням правильної літерної ознаки договору на виконання в залежності від виду клієнта, його належності до професійних учасників, запропоновано внести уточнення до порядку визначення літерної нумерації договору, поняття предмету договору на брокерське обслуговування та визначення договору на брокерське обслуговування.

Оскільки на фондовому ринку між банками та НБУ укладаються договори РЕПО, за якими не відбувається перехід права власності, то запропоновано описати в Правилах ТЦП такий випадок та закріпити наступне: якщо умовами договору перехід прав власності на цінні папери не передбачений, то такий договір повинен містити строк та умови блокування цінних паперів на рахунок в цінних паперах.

Проектом передбачалось додати до ідентифікаційних ознак разового замовлення окрім дати – час надання. Асоціацією запропоновано визначити час надання разового замовлення у випадку його надсилання в формі електронного документу,

оскільки в цьому випадку технічними засобами автоматично зазначається час фіксування/підписання, тобто “позначка часу”.

Порядок реалізації на фондовій біржі цінних паперів, на які звернено стягнення

Асоціацією були надані пропозиції до Порядку реалізації на фондовій біржі цінних паперів, на які звернено стягнення, а саме:

1. Було запропоновано уточнити низку визначень, які наведені у Порядку, а саме: аукціон на фондовій біржі, гарантійний внесок, продажна ціна лоту, покупець, учасник аукціону. Також запропоновано розширити глосарій поняттям уповноваженого представника органу державної виконавчої служби;

2. Під час розгляду Порядку виник ряд запитань: щодо рівнозначності понять “учасник аукціону = покупець”, “учасник аукціону = винятково торговець цінними паперами або торговець цінними паперами, що діє за дорученням Клієнта”; щодо визначення ролі Покупця – хто він: торговець цінними паперами, Клієнт або торговець від імені свого Клієнта; хто саме повинен сплачувати гарантійний внесок? Ці питання були винесені на розгляд відповідного Комітету НКЦПФР.

3. Порядком встановлюється, що для проведення аукціону орган державної виконавчої служби укладає договір з обраною ним фондовою біржею, тому запропоновано НКЦПФР визначити суттєві умови договору або вимоги до нього.

4. Порядком передбачається, що на підставі копії підписаного протоколу аукціону Покупець укладає біржовий контракт та протягом трьох робочих днів з дня укладання біржового контракту здійснює оплату за лот у встановленому фондовою біржею порядку. Проте така послідовність дій вбачається цілковитим анахронізмом, що передбачає винятково паперове укладення біржового контракту, хоча лівова частка біржових торгів проходить за технологією електронних торгів. Запропонований наступний порядок дій: спочатку подається заявка, укладається

договір (контракт), а вже додатково – протокол та будь-які інші звіти. Не зрозумілим залишається порядок відмови від укладення біржового контракту, оскільки правилами Фондової біржі це не передбачено.

5. Запропоновано внести уточнення підстав, з яких аукціон вважається таким, що не відбувся.

Проект Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами та Проект Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку

У звітному періоді Асоціацією було опрацьовано Проекти Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами і Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку та надані наступні пропозиції:

1. Запропоновано передбачити наступний порядок: якщо Ліцензіат є емітентом і відповідно до вимог Положення про розкриття інформації емітентами надає до НКЦПФР довідку про зміни в персональному складі наглядової ради (у разі її створення), виконавчого органу та ревізійної комісії заявника (ліцензіата), то повторне надання цієї довідки як Ліцензіата не вимагатиметься;

2. Виключити норму, що передбачає надання Ліцензіатом змін до довідки про наявність (відсутність) у фізичних осіб, які володіють прямо або опосередковано акціями (частками) ліцензіата, непогашеної або не знятої в установленому порядку судимості за злочини проти власності, у сфері господарської діяльності та/або у сфері службової діяльності, яка додається до заяви про

видачу ліцензії за встановленою Комісією формою, оскільки не визначений механізм реалізації такої норми, наприклад для акціонерних товариств, акції яких вільно обертаються на фондовому ринку та зміни у складі акціонерів можуть відбуватися щодня.

3. Виключити норму, що передбачає щорічне надання до НКЦПФР довідки щодо структури власності заявника (ліцензіата) та власників з істотною участю в ньому, яка додається до заяви про видачу ліцензії за встановленою НКЦПФР формою з доданням схематичного зображення такої структури. Обґрунтуванням цієї пропозиції є передбачений цим же Проектом порядок надання цієї довідки у разі виникнення змін в інформації, яка надавалась.

4. Відповідно до Проекту Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, фондова біржа при провадженні професійної діяльності повинна дотримуватись певних вимог, у тому числі не може мати частки у статутних капіталах юридичних осіб, крім часток у статутних капіталах учасників депозитарної системи, з урахуванням обмежень, передбачених законодавством, компаній з надання допоміжних послуг, товарних, аграрних, валютних бірж.

Оскільки ця вимога встановлюється для фондових бірж вперше, то Асоціацією запропоновано визначити термін, протягом якого фондові біржі мають привести свою діяльність у відповідність до цього Проекту.

5. Виключити норму, що передбачає надання Заявником довідки у довільній формі щодо витрачання коштів, що внесені власниками для формування статутного капіталу заявника та залишок коштів на дату подання заяви про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку, засвідчену підписом керівника та печаткою заявника, оскільки питання щодо контролю за витрачанням коштів, внесених для формування статутного капіталу, не віднесено до компетенції НКЦПФР. Також відсутні будь-які критерії, за якими буде оцінюватись така інформація.

Проект Стандартів корпоративного управління у професійних учасниках фондового ринку

Даний проект Стандартів було розглянуто на засіданні Комітету НКЦПФР з питань корпоративного управління, емісії та обігу пайових цінних паперів та за результатами обговорення Асоціація підготувала свої пропозиції, а саме:

1. Як визначено у Проекті Стандарти мають рекомендаційний характер та дія документу поширюється на всіх професійних учасників фондового ринку “незалежно від організаційно-правової форми”. Разом з тим, серед професійних учасників фондового ринку є й банки, які в своїй діяльності мають керуватись Методичними рекомендаціями щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схваленими постановою Правління НБУ від 28.03.2007 р. № 98. Тому Асоціацією було запропоновано обмежити коло осіб, на яких поширюються норми Стандарту, професійними учасниками фондового ринку (крім банків), державне регулювання діяльності яких здійснює НКЦПФР.

2. Включення до Стандартів розділу IV “Система внутрішнього аудиту (контролю) професійного учасника фондового ринку” підкреслює, що внутрішній аудит (контроль) є ланкою саме системи корпоративного управління. Зазначимо, що НКЦПФР відповідно до вимог ЗУ “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” розробила Положення про особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю) в професійних учасниках фондового ринку, затверджене Рішенням НКЦПФР від 19.07.2012 р. № 996 (далі - Положення 996). В цьому положенні детально описані порядок створення та організації роботи підрозділу (або окремої посадової особи) для проведення внутрішнього аудиту професійних учасників фондового ринку.

Стандарти також містять детальний опис окремих засад щодо проведення внутрішнього аудиту, при цьому однакові позиції Положення 996 та Стандартів не завжди співпадають. Оскільки функції, завдання та обов’язки із звітування служби внутрішнього аудиту детально описані в Положенні 996, то з метою гармонізації нормативно-правових актів НКЦПФР в розділі IV “Система внутрішнього аудиту (контролю) професійного учасника фондового ринку” пропонується надати лише загальний опис системи внутрішнього аудиту професійного учасника фондового ринку.

Проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України”

У вересні 2012 року Асоціація увійшла до складу робочої групи по підготовці проекту Закону України щодо внесення змін до Податкового кодексу України. До створеної міністром фінансів України, робочої групи увійшли представники Асоціації, НАБУ, Міністерства фінансів України, Міністерства доходів та зборів, НБУ, НКЦПФР та представники ринку цінних паперів.

В межах робочої групи, Асоціацією було надано пропозиції стосовно вдосконалення системи оподаткування операцій з цінними паперами та деривативами, а також операцій РЕПО. Пропозиції надавалися стосовно визначення розміру звичайної ціни, фіктивності емітентів цінних паперів, застосування та порядку розрахунку біржового курсу з метою оподаткування, розширення поняття відсотків, видів деривативів, встановлення правил оподаткування для таких видів діяльності, як кліринг, надання послуг з проведення розрахунків небанківськими платіжними системами та ін.

Після виходу Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України” (№ 5519-VI від 06.12.2012 р.), який набрав чинності 01.01.2013 р., робота продовжилася ще й над нормами Податкового кодексу стосовно оподаткування особливим податком операцій з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами.

Свої пропозиції та зауваження, як до діючої редакції ПКУ, так і до чергового проекту Закону щодо внесення змін до Податкового кодексу, надавалися Асоціацією за фактом отримання кожного документа, що виносився на робочу групу для обговорення. Розгляд проекту Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України”, який вже враховував деякі пропозиції Асоціації, відбувся на Комітеті НКЦПФР з питань розвитку боргових, похідних та запровадження нових інструментів фондового ринку у червні 2013 р.

Проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України (далі - ПКУ), розроблений та оприлюднений Міністерством доходів та зборів 27.05.2013 р. (<http://minrd.gov.ua/diynist/regulyatorna-politika/regulyatorna-politika/2013-rik/98222.html>) є результатом, в тому числі, і співпраці членів зазначеної робочої групи.

Нижче наведені тези щодо основних напрямків змін, викладених у вищезгаданому Проекті Закону України:

1. Щодо зміни підходів до визначення загального фінансового результату діяльності з метою оподаткування шляхом упровадження податкових коригувань.

Застосування методу податкових коригувань загального фінансового результату для визначення оподатковуваного прибутку – є суттєвим кроком до зближення податкового та бухгалтерського обліку. Запровадження вказаного методу сприяє прозорості обліку та спрощує здійснення контролю за повнотою, своєчасністю нарахування та сплатою податків. Що стосується впливу на фінансовий результат для оподаткування сум переоцінки цінних паперів, то коригування передбачене проектом змін до ПКУ виключає такі суми з бази оподаткування.

2. Щодо оподаткування операцій з торгівлі цінними паперами та деривативами та роздільного обліку операцій, що укладені на фондовій біржі та поза фондовою біржею.

Операції з цінними паперами, що здійснюються на фондовій біржі – це абсолютно прозорі операції, які здійснюються з цінними паперами, емітенти яких відповідають встановленим законодавством вимогам. Контроль за цими показниками здійснює фондова біржа, яка розраховує біржовий курс та/або включає до лістингу (біржового реєстру) відповідні цінні папери.

Таким чином, операції з продажу цінних паперів на фондовій біржі вбачаються найбільш прозорими.

Операції з продажу цінних паперів, що здійснюються поза фондовою біржею, не є повністю прозорими для фіскального контролю. Цінні папери, щоденний контроль за обігом яких практично відсутній, а стан емітента не підлягає обов'язковому контролю частіше, ніж 1 раз на рік, – є активами зі значним ступенем ризику, використання у незаконних схемах ухилення від оподаткування.

Виходячи з наведеного, роздільний облік операцій, що укладені на фондовій біржі та поза фондовою біржею, є доцільним.

3. Щодо особливого податку на відчуження цінних паперів та деривативів.

Пункти, що описують оподаткування особливим податком, є досить змістовними. Коригуванню підлягають лише деякі частини таких пунктів. Внесення таких коригувань вже запропоновано НКЦПФР додатково до відповідних статей до Міністерства доходів та зборів.

Звернення Асоціації щодо листа ДПСУ № 320/0/71-12/15-1217 від 09.08.2012 «Про відображення від'ємного фінансового результату операцій з цінними паперами та деривативами у 2012-2015 роках»

В серпні 2012 року Асоціацією спільно з Незалежною асоціацією банків України та Асоціацією платників податків України було направлено звернення до Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики щодо листа ДПСУ № 320/0/71-12/15-1217 від 09.08.2012 р. “Про відображення від'ємного фінансового результату операцій з цінними паперами та деривативами у 2012-2015 роках” про можливі негативні наслідки застосування економічно необґрунтованих методів обліку від'ємного фінансового результату операцій з цінними паперами.

Пізніше, також у серпні 2012 р., Асоціацією було направлено відкритого Листа-Звернення до Голови Державної податкової служби України. Учасники фондового ринку – торговці цінними паперами, які є членами Асоціації були стурбовані наслідками застосування Листа ДПС України №320/0/71-12/15-1217, які, на той час, вже спричинили негативний вплив на діяльність учасників фондового ринку.

Приводом для вказаного листа ДПС України стали зміни до ПКУ, внесені Законом України №4834-VI від 24.05.12 р., зокрема, до пункту 3 підрозділу 4 Перехідних положень ПКУ, яким визначено, що від'ємне значення об'єкта оподаткування, що утворилося станом на 1 січня 2012 року, враховується платниками з доходом за 2011 рік 1 мільйон гривень та більше у розмірі 25 відсотків суми такого від'ємного значення на рік.

На думку ДПС України, вказана норма поширюється на від'ємний результат від торгівлі цінними

паперами, які мають обсяг доходу від операцій з цінними паперами 1 млн. грн. ДПС України обґрунтовувало свою позицію тим, що в пункті 153.8 ПКУ є посилання на статтю 150 ПКУ, яка визначає порядок обліку від'ємного значення об'єкта оподаткування при розрахунку податку на прибуток.

Але, на думку Асоціації, інших учасників фондового ринку, об'єднань та асоціацій, такий підхід до тлумачення ПКУ стосовно врахування від'ємного фінансового результату від операцій з цінними паперами не відповідає вимогам податкового законодавства.

Перш за все, норми пункту 3 розділу 4 ПКУ стосуються від'ємного значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток. Проте зрозуміло, що від'ємне значення об'єкта оподаткування і від'ємний фінансовий результат від операцій з торгівлі цінними паперами не є ідентичними поняттями. Адже від'ємний фінансовий результат від торгівлі цінними паперами є витратами на придбання цінних паперів, тобто вартістю нереалізованих цінних паперів. Водночас, відповідно до статті 134 ПКУ, об'єктом оподаткування є прибуток, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат.

Більше того, той факт, що від'ємний фінансовий результат від операцій з торгівлі цінними паперами не може ототожнюватись із від'ємним значенням об'єкта оподаткування з податку на прибуток, раніше підтверджувався самою ДПС України в листі № 24268/7/15-0317 від 10.11.2010 р. та в листі № 6057/7/23-4117 від 01.04.2005 р.

Також позиція ДПС України не узгоджується з порядком відображення вказаних обмежень в податковій звітності, викладеним в наказі ДПС України від 05.07.12 р. № 575, який визначає, що банки враховують суму від'ємного значення об'єкта оподаткування, задекларовану у рядку 08 Декларації з податку на прибуток. З форми декларації очевидно, що від'ємний результат від операцій з цінними паперами не впливає на об'єкт оподаткування, тому що не переноситься до рядка 08 декларації.

Таким чином, виходячи з економічного змісту зазначених показників, зміни, внесені до пункту 3 підрозділу 4 “Особливості справляння податку на прибуток підприємств” Перехідних положень ПКУ щодо застосування пункту 150.1 статті 150 ПКУ стосуються тільки від’ємного значення об’єкта оподаткування, розрахованого за загальними правилами.

Враховуючи численні звернення членів Асоціації - торговців цінними паперами, а також інших учасників фондового ринку, у Листі до Голови ДПС України було запропоновано повернутись до проблеми, яка стала наслідком упередженого підходу працівників ДПС України до тлумачення пункту 97 Закону до ПКУ стосовно врахування від’ємного фінансового результату від операцій з цінними паперами таким, що не відповідає вимогам податкового законодавства, змінює облікову політику оподаткування операцій з цінними паперами та порушує права платників податку в Україні.

Посилаючись на перелічені аргументи, Асоціація просила відкликати лист ДПСУ №320/0/71-12/15-1217 від 09.08.12 р., як такий, що суперечить чинному законодавству.

За результатами розгляду Звернень Асоціації та інших учасників фондового ринку, об’єднань та асоціацій Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики у своєму листі від 10.09.2012 р. № 04-39/10-990 зазначив, що роз’яснення податкової служби, наведене у листі №320/0/71-12/15-1217 від 09.08.12, не відповідає нормам Податкового кодексу, зокрема пункту 153.8 статті 153 Кодексу, та вважає, що ДПСУ має переглянути свою позицію, викладену в цьому листі.

21.12.2012 року, ДПС України було видано Наказ № 1160 «Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо порядку відображення в податковому обліку суб’єктами господарювання операцій з цінними паперами» (за підписом директора департаменту оподаткування юридичних осіб ДПС України).

Згідно цього Наказу, спростовано твердження, що норма пункту 3 підрозділу 4 Перехідних положень ПКУ поширюється тільки на від’ємний результат від операцій цінними паперами у разі, якщо обсяг доходів від операцій з цінними паперами платника податку станом на 01.01.2013 р. становить 1 млн. грн., а лист ДПС України № 320/0/71-12/15-1217 від 09.08.2012 року визнано таким, що застосовується лише у частині, що не суперечить нормам Наказу.

ДПС України роз’яснила, що норма пункту 3 підрозділу 4 Перехідних положень ПКУ поширюється тільки на від’ємний фінансовий результат від операцій з цінними паперами платників податку, у яких обсяг доходу за основною формою декларації дорівнює 1 млн. грн. і більше, але лише у частині фактичної суми збитку від операцій з цінними паперами. Тобто, від’ємний фінансовий результат, який складається з вартості придбаних, але не проданих, станом на 01.01.2013 р. цінних паперів, у таких платників податку, враховується у податковому обліку в повному обсязі.

Проект Рішення НКЦПФР “Про затвердження Професійних вимог до головних бухгалтерів професійних учасників ринку цінних паперів”

Асоціацією за наслідками засідання Комітету НКЦПФР з питань стратегії розвитку та економічного аналізу фондового ринку, яке відбулось 06.03.2013 р., було опрацьовано Проект Рішення НКЦПФР “Про затвердження Професійних вимог до головних бухгалтерів професійних учасників ринку цінних паперів” та надано зауваження та пропозиції. Оскільки Проектом Рішення встановлювалася додаткова вимога до головних бухгалтерів професійних учасників ринку цінних паперів щодо необхідності мати сертифікат на право здійснення професійної діяльності з цінними паперами в Україні за тим видом професійної діяльності, який провадить професійний учасник фондового ринку, Асоціацією було звернуто увагу НКЦПФР на наступне:

- головні бухгалтери професійних учасників ринку цінних паперів повинні проходити підвищення кваліфікації за типовою програмою професійної підготовки бухгалтерів професійних учасників фондового ринку кожні три роки.

- до типової навчальної програми підготовки бухгалтерів професійних учасників фондового ринку включені теми, які розкривають основні засади функціонування ринку цінних паперів, інформацію про цінні папери та їх класифікацію, учасників ринку цінних паперів, контрольно-ревізійну діяльність та правозастосування на фондовому ринку (усього за програмою 132 години лекційних занять);

- головні бухгалтери безпосередньо не здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів, бо у штаті професійного учасника є встановлена кількість сертифікованих фахівців, які пройшли навчання, мають кваліфікаційне посвідчення та відповідні сертифікати на право здійснювати професійну діяльність.

Тому Асоціацією було зауважено, що встановлення додаткової вимоги до головних бухгалтерів щодо проходження навчання за базовою програмою навчання фахівців з питань цінних паперів та фондового ринку та/або спеціалізованого програмою навчання за окремим видом професійної діяльності, складання іспиту та отримання кваліфікаційного посвідчення фахівця з питань фондового ринку є недоцільним та вимагає від працівників професійного учасника додаткових витрат часу та коштів на навчання.

Проте, розуміючи важливість підвищення рівня кваліфікації та освіти працівників професійного учасника, Асоціацією запропоновано посилити блок інформації щодо ринку цінних паперів у Програмі професійної підготовки головних бухгалтерів професійних учасників фондового ринку, що буде більш доцільним та послідовним рішенням.

Проект Закону України “Про товарний біржовий ринок”

Асоціацією Проект Закону України “Про товарний біржовий ринок” розглядався в рамках засідання Комітету НКЦПФР з питань стратегії розвитку та економічного аналізу фондового ринку та під час опрацювання були надані наступні пропозиції:

1. Законопроект передбачено, що на товарній біржі забороняються біржові операції, здійснені однією особою безпосередньо або через третіх осіб з метою впливу на динаміку цін. Цілком погоджуючись із тим, що необхідно унеможливити проведення операцій, що можуть не відповідати існуючій ринковій ситуації та негативно позначатися на біржовому ціноутворенні, Асоціація зазначила, що це положення необхідно доопрацювати, оскільки з формальної точки зору за таких умов практично будь-яка біржова угода, що укладається за ціною, що відрізняється від попередньої, буде заборонена, а ціни на товарній біржі будуть законсервовані та не відповідатимуть ринковим цінам. Запропоновано запровадити певні межі коливань, в яких можуть змінюватися ціни біржових товарів протягом того чи іншого проміжку часу. Більше того, фактично має йтися про заборону біржових операцій, що проводяться з метою маніпулювання або з використанням інсайдерської інформації, тим більше, що такі поняття докладно визначені у ст. 19 Законопроекту.

2. Нормами Законопроекту передбачено, що товарна біржа в обов’язковому порядку має розраховувати не тільки біржовий курс, але й біржові індекси. З одного боку, це досить логічно, і такі ж вимоги нещодавно висунуто до фондових бірж. Але, з огляду на більш ніж значну кількість товарних бірж, що функціонують в Україні, та не надто значне коло потенційно ліквідних товарних біржових активів, викликає сумнів доцільність розрахунку великої кількості біржових індексів, які на даному етапі розвитку біржового ринку можуть лише заплутати користувачів біржової інформації. Асоціацією запропоновано надати товарним біржам право самостійно вирішувати, чи доцільно для них та їх членів отримувати біржову інформацію саме у вигляді біржового індексу.

3. Законопроект передбачає вимоги до організаційної структури товарних бірж, зокрема щодо обов'язкового формування виконавчої дирекції, спеціальних підрозділів (розрахункової палати, арбітражної комісії, котирувальної комісії) тощо. Більш важливим на думку Асоціації є виконання біржею тих чи інших функцій, покладених на неї для організації біржових торгів відповідно до вимог законодавства, а не конкретні назви структурних підрозділів, які, до речі, можуть бути і не обов'язковими, з огляду на специфіку конкретних товарних бірж. Зокрема, за умови чіткої регламентації процедури котирування та порядку розрахунку біржового курсу та автоматизації його розрахунку, створення котирувальної комісії, можливо, і не буде необхідним. Асоціацією запропоновано надати право товарним біржам самостійно встановлювати організаційну структуру на рівні статуту, правил біржової торгівлі тощо.

4. З огляду на відсутність традицій щодо контролю товарними біржами процесів розрахунків за біржовими договорами, побудови специфічних моделей клірингу та розрахунків (на відміну від фондового ринку), Асоціацією запропоновано встановити менш категоричні вимоги до здійснення всіх грошових розрахунків за всіма біржовими угодами, укладеними та зареєстрованими на товарних біржах, винятково через Розрахунковий центр. Цілком підтримуючи необхідність централізації, урегульованості та підконтрольності розрахунків за біржовими угодами центральному банку (відповідно до кращих міжнародних рекомендацій щодо побудови систем клірингу і розрахунків за цінними паперами та деривативами), Асоціацією звернуто увагу на те, що має пройти більш тривалий (аніж передбачено законопроектом) перехідний етап (6 місяців), аби всі товарні біржі встигли повністю інтегруватися до Розрахункового центру, який наразі ще знаходиться лише на етапі створення і проводить активне обговорення щодо функціонування принаймні на фондовому ринку.

Проект рішення НКЦПФР “Про затвердження Порядку збільшення (зменшення) статутного капіталу публічного або приватного акціонерного товариства”

В рамках засідання комітету НКЦПФР з питань корпоративного управління, емісії та обігу пайових цінних паперів Асоціацією був розглянутий проект рішення НКЦПФР “Про затвердження Порядку збільшення (зменшення) статутного капіталу публічного або приватного акціонерного товариства” та надані пропозиції щодо визначення ринкової вартості акцій.

Проектом Рішення передбачається, що у разі збільшення статутного капіталу акціонерного товариства, яке складається з одного акціонера, шляхом розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості враховується ринкова вартість акцій, визначена за станом на день, що не більше ніж на один місяць передує дню прийняття рішення про збільшення статутного капіталу. Проте відповідно до ч. 1 ст. 49 Закону України “Про акціонерні товариства” до товариства з одним акціонером не застосовуються положення статей 33 - 48 цього Закону щодо порядку скликання та проведення загальних зборів акціонерного товариства тобто здійснення опублікування та повідомлення акціонерів про збори за 30 днів до дати зборів тощо. Для проведення зборів акціонерне товариство з одним акціонером має лише отримати перелік власників цінних паперів та наступного дня може проводити загальні збори, шляхом прийняття рішення одноособовим акціонером, що спрощує та скорочує процедуру прийняття рішення про збільшення статутного капіталу. Визначення ж ринкової вартості акцій за місяць до прийняття рішення до збільшення статутного капіталу, у відповідності до запропонованої редакції Проекту рішення, суттєво затягує процес збільшення статутного капіталу.

Тому Асоціацією запропоновано встановити, що у разі збільшення статутного капіталу акціонерного товариства, яке складається з одного акціонера, шляхом розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості враховується ринкова вартість акцій, визначена за станом на день, що передує дню прийняття рішення про збільшення статутного капіталу.

Проект Закону України “Про похідні фінансові інструменти (деривативи)”

Асоціацією був розглянутий проект Закону України “Про похідні фінансові інструменти (деривативи)” в рамках засідання Комітету НКЦПФР з питань розвитку боргових, похідних та запровадження нових інструментів фондового ринку та надані для обговорення наступні пропозиції:

1. Запропоновано виділити у Законопроекті глосарій, який містив би визначення основних понять, використаних у Законі;

2. Запропоновано привести у відповідність до норм Закону України “Про депозитарну систему України” зміст терміну “неттінг” за текстом Законопроекту, а саме неттінг - повне або часткове припинення зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів шляхом заміну зобов'язань або іншим способом. На момент здійснення неттінгу строк виконання зобов'язань, за якими здійснюється неттінг, вважається таким, що настав. Оскільки у запропонованій редакції Законопроект акцентується увага тільки на визначенні зобов'язань як ознаці неттінгу, хоча діюче визначення неттінгу у ЗУ «Про депозитарну систему України» основною функцією неттінгу визначає саме припинення зобов'язань за правочинами;

3. Законопроектом встановлювалась вимога щодо укладення ф'ючерсів тільки на організованому ринку, а поза ним – тільки форвардів. Проте, таке обмеження можливостей щодо впровадження обігу форвардів на організованому ринку, на думку Асоціації є незрозумілим, оскільки існує практика

торгів форвардами на товарних біржах. Також, на думку Асоціації, Законопроект не регулює правовідносини щодо форвардів та не має посилань на інші нормативно-правові акти, які б такі норми містили. Натомість у перехідних положеннях цього Законопроекту передбачається, що “Держава забезпечує підтримку у формі застосування державних закупівель зерна на умовах ф'ючерсів (форвардів) на організованому аграрному ринку України.”

Асоціацією запропоновано визначити, що ф'ючерс (форвард) - дериватив, який може укладатися як тільки на організованому ринку (ф'ючерс), так і на організованому ринку та поза ним (форвард), за яким одна сторона зобов'язується у визначений момент у майбутньому продати базовий актив іншій стороні, а інша сторона зобов'язується купити базовий актив за ціною та на інших умовах, визначених сторонами при укладенні договору;

4. Законопроектом передбачається використання терміну “платіжні інструкції або розпорядження”, що далі за текстом іменуються “інструкції”, проте чинне законодавство про платіжні системи та переказ коштів в Україні не передбачає такого терміну, як “інструкції”. Зрозумілі намагання об'єднати документи, що ініціюють переказ коштів та поставку цінних паперів, одним узагальнюючим терміном, проте термін “інструкції” не відображає всього змісту та не є вживаним, тому Асоціацією запропоновано використання більш універсального терміну - “розпорядження”. У зв'язку з цим запропоновано внести ряд редакційних правок до тексту Законопроекту.

5. У прикінцевих та перехідних положеннях даного Законопроекту передбачається внесення змін до Закону України “Про електронні документи та електронний документообіг” щодо використання електронного підпису у разі вчинення правочину у формі електронного документа. Так Законопроектом пропонується прирівнювати електронний підпис до підпису сторони правочину (а у випадку, коли стороною правочину є юридична особа, підпису та печатки), якщо такий електронний підпис дозволяє достовірно встановити, що відповідний електронний

документ (документи) походить від відповідної сторони правочину, та за умови дотримання вимог частини 3 статті 207 Цивільного кодексу України. Додаткові вимоги до використання певних видів електронних підписів при укладенні правочинів можуть встановлюватись законом або домовленістю сторін правочину.

Зазначена пропозиція передбачає, що при укладенні правочину у формі електронного документа може використовуватися не електронний цифровий підпис (ЕЦП), а інші види електронного підпису. На думку Асоціації, це не вірно, оскільки йдеться не тільки про правочини поза біржовим (організованим) ринком між непрофесійними учасниками ринків фінансових інструментів (які, дійсно, можуть укладатися в межах відповідних договірних відносин, а не з використанням існуючої державної інфраструктури відкритих ключів), а про всі, в т.ч. біржові правочини, які мають підтверджуватися легітимними первинними документами, тобто з використанням ЕЦП, а не будь-якого іншого виду електронного підпису. Тим більше, що учасниками таких правочинів можуть бути державні установи, вимоги до електронного документообігу за участі яких передбачають однозначне отримання послуг ЕЦП від акредитованих ЦСК та забезпечення належного рівня захисту інформації.

Тому Асоціацією запропоновано внести наступні зміни: “Електронний підпис є обов’язковим реквізитом електронного документа, який використовується для ідентифікації автора та/або підписувача електронного документа іншими суб’єктами електронного документообігу. Накладанням електронного підпису завершується створення електронного документа. Відносини, пов’язані з використанням електронних цифрових підписів, регулюються законом. Використання інших видів електронних підписів в електронному документообігу здійснюється суб’єктами електронного документообігу на договірних засадах.”

Лист Асоціації до Національного банку України щодо збільшення частки біржового ринку у загальному обсязі угод з державними цінними паперами

У червні 2013 року Асоціацією було направлено Листа до НБУ з проханням розглянути комплексні пропозиції Асоціації щодо напрямків збільшення частки біржового ринку у загальному обсязі угод з державними цінними паперами (далі - ДЦП). У листі Асоціація зазначає, що обсяги торгів ДЦП на біржовому ринку у 2012 році сягнули 179 млрд. грн., тобто зросли порівняно з попереднім роком більш ніж на 80%. Проте не зважаючи на зростаючий інтерес учасників фондового ринку до ДЦП як найбільш надійних фінансових інструментів в Україні, частка позабіржових торгів ДЦП залишається достатньо значною: 58% загальної кількості угод щодо ОВДП у 2012 році мали характер позабіржових.

Тому з метою збільшення інвестиційної привабливості ОВДП, підвищення ліквідності їх обігу Асоціацією запропоновано наступні напрямки стимулювання біржового обігу ДЦП:

1) Створення винятково біржового ринку міжбанківського РЕПО.

Обґрунтування: до останнього часу чи не єдиним прикладом легітимізації договорів РЕПО були операції між банками та НБУ. На початку 2013 року набрали чинності зміни до Положення про функціонування фондових бірж, де НКЦПФР врегульовані основні умови проведення операцій РЕПО на біржовому ринку.

Паралельно на фінансовому ринку обговорювалися Стандартизовані підходи щодо проведення банками операцій РЕПО з ДЦП, проект яких був розроблений НБУ. Певні зміни щодо обліку операцій РЕПО були внесені наприкінці 2012 року і до Податкового кодексу України. Втім, поки що залишаються недостатньо врегульованими позабіржові операції РЕПО.

Однією з важливих проблем, що ускладнюють активізацію ринку РЕПО, в т.ч. щодо ДЦП, є поки що досить суперечливе нормативне поле (існують значні відмінності у врегулюванні здійснення, обліку та звітності за операціями РЕПО щодо державних та недержавних ЦП, для банків/не банків, за участі/без участі НБУ, на біржовому/позабіржовому ринках, а також бухгалтерського та податкового обліку таких операцій для різних категорій інвесторів).

Тому цілком доречною вбачається гармонізація (уніфікація) регулювання операцій РЕПО. При цьому в обов’язковому порядку мають бути враховані існуючі напрацювання та обговорення подальших новацій у Податковому кодексі України.

На фондовому ринку загалом необхідно висунути зрозумілі вимоги до цінних паперів, які можуть виступати предметом за операціями РЕПО. Цілком очевидно, що на даному етапі розвитку національного фондового ринку найбільш прийнятним предметом РЕПО є саме ДЦП – з огляду на ліквідність, невисоку (порівняно з іншими ЦП українських емітентів) волатильність та зрозумілість ціноутворення. Тому саме пропоновані НБУ підходи до регулювання операцій РЕПО (винятково біржовий характер РЕПО, забезпечення дієвих механізмів зниження ризиків тощо) мають бути поступово поширені на біржові операції РЕПО взагалі. Зважаючи на відповідне зменшення кредитних ризиків за такими операціями, обмеження предмету РЕПО, належний державний контроль за ринком, можливий допуск до операцій РЕПО з ДЦП не тільки банків, але й інших осіб – професійних учасників фондового ринку.

2) Біржове первинне розміщення ОВДП.
Обґрунтування: наразі первинне розміщення ОВДП в Україні побудовано виходячи з досвіду провідних фінансових ринків і базується на залученні невеликого числа первинних дилерів, які стають першими власниками державних облігацій і мають забезпечувати необхідні обсяги запозичень. Асоціація зазначає, що такі механізми довели свою ефективність, проте на сьогоднішній день, враховуючи суттєве розширення лінійки

пропонованих видів інструментів державного боргу та очікувану модифікацію існуючих моделей розрахунків щодо ДЦП через створення Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках (далі – РЦ), Міністерство фінансів України може зіткнутися з проблемою недостатньої ліквідності первинних дилерів для забезпечення проведення таких розміщень. Крім того, існуючими програмними засобами досить складно оперативно контролювати ретельне виконання первинними дилерами вимог, передбачених чинним законодавством, зокрема, щодо обов’язкового підтримання первинними дилерами двосторонніх котирувань щодо ОВДП на вторинному ринку.

Одним з найбільш ефективних механізмів у таких випадках є розміщення облігацій на фондовій біржі, що дозволить залучати широке коло потенційних покупців і найбільш повно реалізовувати завдання, що стоять як перед емітентом, так і перед інвесторами.

3) Диверсифікація тарифів НБУ¹ щодо обслуговування зберігачів при виконанні функцій депозитарію щодо ДЦП.

Обґрунтування: наразі тарифи НБУ роблять найбільший акцент саме на вартості зберігання державних ЦП. Натомість вартість розрахунків мінімальна: вартість здійснення облікової операції на виконання 1 розпорядження зберігача або біржі згідно укладеного договору щодо ОВДП, незалежно від виду угоди, складає 1 грн. Втім, досвід інших депозитаріїв цінних паперів в Україні підказує, що тарифи для розрахунків за біржовими договорами зазвичай значно менша, ніж за позабіржовими, оскільки обробка біржових трансакцій передбачає більшу автоматизацію та менші витрати депозитарію, ніж обслуговування окремих одиничних трансакцій, ініційованих значною кількістю окремих зберігачів. Тому доцільно суттєво диверсифікувати тарифи депозитарію НБУ: суттєво підвищити їх для позабіржових розрахунків та зменшити (або залишити на поточному рівні) для біржових операцій.

¹ Затверджені постановою Правління НБУ від 12.08.2003 № 333, у редакції постанови Правління НБУ від 06.05.2005 № 158.

6. Методологічна та інформаційна робота

4) Впровадження в обіг на біржовому ринку депозитних сертифікатів НБУ.

З огляду на певний дефіцит в Україні фінансових інструментів, що мають такі ж високі інвестиційні характеристики, як ОВДП, варто розглянути можливість впровадження в біржовий обіг не менш надійних та ліквідних цінних паперів – а саме депозитних сертифікатів НБУ.

Крім того, останні зміни до Положення про депозитарну діяльність НБУ, що дозволяють блокування ДЦП для участі в торгах з метою отримання додаткового грошового ліміту для забезпечення розрахунків за результатами торгів¹, також вимагають розглянути питання, які ще фінансові інструменти в Україні, крім ОВДП, можуть бути використані в якості надійного та ліквідного забезпечення для гарантування розрахунків?

Випуск депозитних сертифікатів НБУ (далі – ДС) в бездокументарній формі² значно спрощує їх впровадження в обіг на біржовому ринку.

При цьому, на відміну від процедури проведення тендерів з розміщення ДС, яка ретельно автоматизована НБУ, проведення банками операцій з ДС на міжбанківському ринку (вторинний обіг) пов'язане з певним операційним навантаженням на учасників ринку (відсутня автоматизація формування договорів щодо ДС, яка вже є звичною для банків-операторів біржового ринку ОВДП). Зважаючи на це, Асоціацією запропоновано розглянути можливість використання опрацьованих та звичних для банків біржових технологій (автоматизація укладення та оформлення договору, створення передумов для справедливого ціноутворення, належний контроль розрахунків тощо) для забезпечення функціонування ліквідного вторинного обігу ДС, що може, в свою чергу, позитивно позначитися і на показниках розміщення ДС.

Поряд з пропозиціями до нормативно-правових актів та законодавчими ініціативами Асоціація здійснювала роботу у методологічному та інформаційному напрямках.

З метою своєчасного інформування членів Асоціації на постійній основі здійснювалось доведення до відома членів Асоціації інформації щодо змін у чинному законодавстві, а також попереднє інформування щодо очікуваних змін у нормативно-правових актах шляхом оприлюднення інформації на сайті Асоціації та надсиланням персональних електронних повідомлень.

З метою підвищення інформаційної прозорості діяльності компаній – торговців цінними паперами шляхом підготовки та оприлюднення статистичної інформації щодо стану розвитку ринку державних цінних паперів Асоціацією було розроблено Методику формування Ренкінгів торговців цінними паперами - операторів ринку ОВДП, що затверджена Радою Асоціації у вересні 2011 року. Методикою передбачається, що Ренкінги оприлюднюються за сприяння Інформаційного Агентства Cbonds в рамках Договору про співробітництво.

До розрахунку Ренкінгів включаються дані про обсяги та кількість укладених та виконаних у відповідному періоді договорів щодо ОВДП, про які торговцем цінними паперами в установлені строки надано звітність до Асоціації у складі квартальних адміністративних даних. Адміністративні данні подаються до Асоціації відповідно до вимог Положення про звітність членів Асоціації, затвердженого Радою Асоціації до 01.01.2013 р. у форматі, визначеному Положенням про порядок складання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами та подання відповідних документів до Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, затвердженим рішенням ДКЦПФР від 08.06.2004 р. № 279 (у редакції рішення ДКЦПФР від 27 грудня 2007 р. № 2380); після 01.01.2013 р. у форматі, визначеному Положенням про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та

фондового ринку, затвердженим рішенням НКЦПФР № 1283 від 25.09.2012 р.

Ренкінги складаються за підсумками 1,2,3 кварталів та року.

До Ренкінгів включаються такі показники:

- частка ринку торговця цінними паперами - члена Асоціації в розрізі сегментів ринку ОВДП, розрахована як відношення суми договорів, укладених за участю торговця цінними паперами, до загального обсягу договорів щодо ОВДП, укладених та виконаних членами Асоціації;
- частка ринку торговця цінними паперами - члена Асоціації в розрізі сегментів ринку ОВДП, розрахована як відношення кількості договорів, укладених та виконаних за участю торговця цінними паперами, до загальної кількості договорів щодо ОВДП, укладених та виконаних членами Асоціації. Ренкінги складаються за наступними сегментами ринку ОВДП:
- за обсягами угод на біржовому та позабіржовому ринках;
- за обсягами угод на біржовому ринку;
- за обсягами угод на позабіржовому ринку;
- за кількістю угод на біржовому та позабіржовому ринках;
- за кількістю угод на біржовому ринку;
- за кількістю угод на позабіржовому ринку.

Детальна інформація міститься на сайті Інформаційного Агентства Cbonds. (<http://ua.cbonds.info/rankings/>).

18 квітня 2013 року, в рамках IX Українського облігаційного конгресу Cbonds відбулось нагородження лідерів Ренкінгів торговців цінними паперами – операторів ринку облігацій внутрішньої державної позики за результатами 1 кварталу 2013 року.

З метою висвітлення позиції Асоціації протягом звітного періоду було надано низку коментарів з актуальних питань та подій, які відбулись на фондовому ринку та знайшли своє відображення у засобах масової інформації. Коментарі фахівців

¹ Відповідно до Постанови Правління НБУ від 04.03.2013 № 76.

² Згідно Положення про регулювання НБУ ліквідності банків України, затвердженим Постановою Правління НБУ від 30.04.2009 № 259, облік ДС здійснюється в реєстрі власників системи кількісного обліку СЕРТИФ (комп'ютеризована дворівнева (НБУ і банки) система, що обслуговує розміщення, обіг та погашення емітованих Національним банком депозитних сертифікатів).

Асоціації та релізи Асоціації переважно публікуються на сайтах спеціалізованих ЗМІ:

- журнал “Експерт”,
- журнал “Деловая столица”,
- журнал “Forbes”,
- газета “Коммерсант”,
- газета “Капитал”,
- газета “Зеркало тижня”,
- Портал “Дело”,
- Портал “Экономическая правда”,
- Портал “Реальная экономика”,
- ІА “УНІАН”,
- ІА “Інтерфакс”,
- ІА “РБК”,
- ІА “Українські новини”.

В рамках обговорення актуальних проблем фондового ринку та з метою підвищення прозорості на фондовому ринку було проведено низку заходів, серед яких, зокрема, викладені нижче.

У жовтні – листопаді 2012 року Асоціацією проведено семінари, що присвячені сучасним програмним продуктам на фондовому ринку. За пропозиціями членів Асоціації – користувачів програмного забезпечення BIT eTrade, BIT eTrade Future та ін., для участі у семінарах були запрошені представники розробника цього програмного забезпечення.

Під час семінарів були висвітлені наступні теми:

1. Електронний цифровий підпис (ЕЦП) на фондовому ринку України: загальна проблематика, Центри сертифікації ключів (ЦСК); ЕЦП; ПЗ BIT eTrade Mail: архітектура програмного рішення, взаємодія з ЦСК; порядок підключення, умови використання; зміни у галузі криптозахисту, полегшення з ЕЦП; перспективи подальшої інтеграції ПЗ та IT-сервісів напрямки розвитку з боку НКЦБФР та Асоціації;

2. ПЗ BIT eReport для забезпечення діяльності торговців цінними паперами (ТЦП): позиціонування, відповідність нормативній базі; умови використання; демонстрація роботи ПЗ, функціональні особливості; звітність ТЦП до Асоціації; загальні запити ТЦП щодо ПЗ внутрішнього обліку;

3. BIT eAsset для забезпечення діяльності КУА; позиціонування; умови використання; демонстрація роботи ПЗ, функціональні особливості;

4. ПЗ BIT eTrade, BIT eTrade Future – біржові термінали для участі у торгах на ФБ «Перспектива»: порядок підключення, умови використання; отримання біржової виписки з ЕЦП за допомогою ПЗ BIT eTrade Mail; напрямки розвитку.

5. ПЗ BIT ePayment – термінал небанківської платіжної системи РФС: необхідна умова участі у торгах на ФБ «Перспектива», переваги для брокерів; порядок підключення, умови використання; платіжні документи з ЕЦП у діяльності брокера.

Семінари були проведені у м. Дніпропетровськ (02.10.2012), у м. Київ (30.10.2012), м. Харків (06.11.2012) та у м. Донецьк (13.11.2012).

Загалом у семінарах Асоціації прийняло участь 145 представників учасників фондового ринку.

У листопаді 2012 року Асоціацією в рамках проведення методологічної роботи було розроблено типові Положення про службу внутрішнього аудиту (контролю) професійного учасника фондового ринку – торговця цінними паперами та було розміщено на web-сайті Асоціації в розділі “Про Асоціацію (Роз’яснення та коментарі)”.

Вищезгадані Положення торговці цінними паперами мали розробити на виконання вимог Законів України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму”, Положення про особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю) в професійних учасниках фондового ринку, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 19.07.2012 № 996.

Положення про службу внутрішнього аудиту (контролю) професійного учасника фондового ринку – торговця цінними паперами регламентує порядок та особливості створення і організації роботи Служби внутрішнього аудиту (контролю) у торговця цінними паперами з урахуванням специфіки його діяльності.

20 лютого 2013 року Асоціація спільно з ПАТ «ФБ «Перспектива» та за сприяння Управління Національного банку України в Дніпропетровській області, Дніпропетровського банківського союзу, провела у м. Дніпропетровськ семінар на тему: “Напрями вирішення сучасних проблем розвитку біржового фондового ринку”.

У семінарі взяли участь представники банків, представники Управління Національного банку України в Дніпропетровській області та Дніпропетровського банківського союзу.

Перелік питань, які обговорювались на семінарі:

1. Комплексні заходи НБУ щодо розвитку фондового ринку та стимулювання активізації ролі банків як учасників біржового ринку.

2. Основні напрями діяльності НКЦПФР щодо підвищення ефективності функціонування національного ринку цінних паперів.

3. Новації законодавства в сфері регулювання фінансового ринку:
- особливості впровадження акцизного податку щодо операцій з цінними паперами, та розрахунку біржового курсу;
- актуальність впровадження фінансових (банківських та казначейських) векселів;
- перспективи розвитку національного фондового ринку (інфраструктурний та технологічний аспекти).

4. Напрями активізації біржового сегменту фондового ринку за рахунок поширення інструментарію біржової торгівлі:
- спрощення доступу до біржових торгів за рахунок впровадження додаткового забезпечення в цінних паперах;
- технології стимулювання ліквідності біржового

ринку боргових цінних паперів (операції РЕПО, нові моделі розрахунків);
- строкові контракти як актуальні інструменти хеджування процентних ризиків.

Відкрив семінар Голова Ради Асоціації Антонов С.М., який наголосив на актуальних питаннях змін у податковому законодавстві, а саме на особливостях впровадження особливого податку на операції з відчуження цінних паперів (акцизу), невизначеності у питаннях розрахунку біржового курсу цінних паперів, а також на перспективах впровадження нових фінансових інструментів – фінансових (банківських та казначейських) векселів. Під час семінару було акцентовано увагу на зростанні ролі НБУ у реформуванні інфраструктури фінансового ринку, розширення кола повноважень та підвищенні ефективності регулювання фондового ринку з боку НКЦПФР.

Представники ПАТ «ФБ «Перспектива» (зокрема, директор Шишков С.Є., голова Біржової Ради Мілюшко Е.І.) розповіли про існуючі біржові технології та про перспективні технологічні новації, впроваджені для спрощення доступу до біржових торгів та розширення біржового інструментарію (додаткове забезпечення в цінних паперах, одноразове блокування ОВДП на всю торговельну сесію, особливості операцій біржового РЕПО). Протягом семінару обговорювались численні проблемні питання щодо імплементації податкових новацій у діюче нормативне поле та практичну діяльність банків та торговців цінними паперами. Зазначені дискусійні питання акумульовані та можуть бути враховані при обговоренні наступних змін до податкового законодавства.

За звітний період: у грудні 2012 року та у червні 2013 року Асоціацією було проведено дві Інтернет – конференції, які освітлювали найважливіші для професійних учасників на той час питання:

1. Зміни в податковому кодексі України щодо порядку оподаткування операцій з цінними паперами та корпоративними правами;

2. Ліцензування депозитарної діяльності відповідно до ЗУ “Про депозитарну систему України”.

З більш детальною інформацією щодо Інтернет-конференцій можна ознайомитись у розділі “Консультаційна робота Асоціації” цього Звіту або на web-сайті Асоціації за посиланням <http://aust.com.ua/WebConference.aspx>.

Також Асоціація виступила генеральним спонсором Конференції “Український фондовий ринок: перспективи розвитку та оптимізація інфраструктури”, що організовується Фондовою біржею “Перспектива”.

Конференція відбудеться 18-21 вересня 2013 року. Місто проведення: Велика Ялта, с. Курпати, Отель «Palmira Palace», Алупкінське шосе, 12.

Основна мета конференції - обговорення найбільш важливих питань, значимих для учасників фондового ринку, надання зручних можливостей для спілкування з широким колом професійних співрозмовників.

У програмі конференції заплановані виступи

експертів з ряду тем, актуальних для розвитку українського ринку капіталу і пов’язаних з розширенням інвестиційних можливостей для учасників ринку за рахунок нових інструментів і технологій.

Серед учасників конференції очікуються представники регуляторів фінансових ринків (НКЦПФР, Міністерства фінансів України, Мінекономрозвитку, Міністерства доходів та зборів України та інші), професійних асоціацій, а також найбільших банків, інфраструктурних установ та інвестиційних компаній, емітентів та інституціональних інвесторів з України, країн СНД та Європи. За прогнозами у роботі конференції візьмуть участь близько 120-150 учасників.

7. Консультаційна робота Асоціації

Асоціацією в рамках консультаційної роботи було запроваджено на власному web-сайті систему online консультацій, яка надає можливість надіслати запитання як з питань роботи програмного забезпечення так і з правових питань. Сервіс “Запитання до СРО” завдяки оперативності відповідей був успішно прийнятий членами Асоціації та активно ними використовується.

Протягом звітного періоду за допомогою сервісу надійшло та було опрацьовано значну кількість запитань від членів Асоціації:

	2012 р.						2013 р.						Загальна кількість
	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	
Юридична консультація:	26	29	29	24	18	24	48	28	23	37	13	15	311
у т.ч. з питань податкового обліку	4	1	3	3	3	3	14	6	5	8	3	1	54
у т.ч. з питань пруденційного нагляду	-	-	3	1	-	1	-	-	4	7	5	-	21

Слід відзначити, що порівняно з минулим звітним періодом суттєво знизилась кількість зауважень та запитань, пов’язаних із використанням програмного забезпечення BIT eReport. За допомогою сервісу “Запитання до СРО” за період I півріччя 2012 р. – II півріччя 2013 р. було задано 7 питань.

Протягом звітного періоду Асоціація продовжувала запроваджену у 2010 року практику проведення Інтернет - конференцій для професійних учасників. Під час таких конференцій члени Асоціації через web-сайт Асоціації мають можливість надіслати запитання та у режимі online отримати відповідь.

Асоціацією було проведено дві Інтернет – конференції за звітний період: у грудні 2012 року та у червні 2013 року.

17 грудня 2012 року у зв’язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо порядку

оподаткування операцій з цінними паперами та корпоративними правами та з метою роз’яснення питань, що виникають у членів Асоціації при підтримці Асоціації “Незалежна асоціація банків України” була проведена Інтернет-конференція для членів Асоціації на тему: “Зміни в податковому кодексі України щодо порядку оподаткування операцій з цінними паперами та корпоративними правами”.

Більшість питань стосувалось впровадження особливого податку за операціями з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами), порядку визначення його ставки, функцій торговців цінними паперами, як податкових агентів за операціями, та датою виникнення податкових зобов’язань за операціями з відчуження цінних паперів.

8. Робота у сфері розвитку інформаційних технологій на фондовому ринку

В конференції прийняли участь фахівці двох Асоціацій. На всі питання, які надійшли підчас конференції до Асоціації були надані вичерпні відповіді, з якими можна ознайомитись на web-сайті Асоціації <http://aust.com.ua/WebConferenceView.aspx?id=31>.

11 червня 2013 року Асоціація провела для своїх членів Інтернет-конференцію на тему: “Ліцензування депозитарної діяльності відповідно до ЗУ “Про депозитарну систему України”.

ЗУ “Про депозитарну систему України” встановлюються такі види депозитарної діяльності:

- 1) депозитарна діяльність Центрального депозитарію;
- 2) депозитарна діяльність Національного банку України;
- 3) депозитарна діяльність депозитарної установи;
- 4) діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування;
- 5) діяльність із зберігання активів пенсійних фондів.

З дня набрання чинності вищезгаданим Законом НКЦПФР буде анульовано ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарію цінних паперів, депозитарної діяльності зберігача цінних паперів, діяльності з ведення реєстру власників іменних цінних паперів та розрахунково-клірингової діяльності.

Тому з дня опублікування цього Закону НКЦПФР має право видавати ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи, діяльності із зберігання активів інституту спільного інвестування, діяльності із зберігання активів пенсійних фондів та клірингової діяльності.

Реєстратори та зберігачі, які мають ліцензії на провадження відповідного виду діяльності, повинні до дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність у відповідність із вимогами цього Закону та подати НКЦПФР необхідні для видачі нових ліцензій документи або припинити свою діяльність у встановленому Комісією порядку.

На виконання норм цього Закону НКЦПФР було розроблено проект Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), переоформлення ліцензії, видачі дубліката та копії ліцензії. Цей проект був затверджений Рішенням НКЦПФР №817 від 14.05.2013 р. та 01 червня 2013 р. пройшов процедуру реєстрації в Міністерстві юстиції за №854/23386.

Відповіді надавались з урахуванням норм Закону України “Про депозитарну систему України” та проекту Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), переоформлення ліцензії, видачі дубліката та копії ліцензії.

В конференції прийняли участь фахівці Асоціацій. Було отримано 60 запитань від учасників фондового ринку. На усі питання надані вичерпні відповіді, з якими можна ознайомитись на web-сайті Асоціації <http://aust.com.ua/WebConferenceView.aspx?id=33>.

З метою надання методологічної допомоги членам Асоціації триває робота з розробки типових внутрішніх документів з депозитарної діяльності та з управління ризиками професійного учасника фондового ринку для членів Асоціації, які здійснюють депозитарну діяльність.

Асоціація продовжує підтримувати розвиток стратегічних напрямків впровадження інформаційних технологій у сфері ЕДО на фондовому ринку.

Відповідно до Положення про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (затверджене Рішенням НКЦПФР № 1283 від 25.09.2012 р.) торговці цінними паперами з 01.01.2013 року зобов'язані подавати до НКЦПФР дані (регулярну та нерегулярну звітність) у вигляді електронних документів, що складаються відповідно до опису розділів та схем XML файлів, визначених окремим документом нормативно-технічного характеру.

Для подання звітних даних торговці цінними паперами можуть використовувати ПЗ “Система правового електронного документообігу” (СПЕД, ПрАТ “ВДЦП”, ПАТ “Розрахунковий центр”) поряд з ПЗ “НДУ-ЗВІТ”, яке НКЦПФР було додано до сервісів ЕДО. Важливою відмінністю СПЕД від інших ПЗ є його можливість використовувати засоби ЕЦП кілька АЦСК (вчасності, поширювані Асоціацією засоби ЕЦП АЦСК КФЦ).

Із свого боку, Асоціація для надання адміністративних даних поряд з ПЗ “BIT eTrade Mail” (яке використовує виключно засоби ЕЦП АЦСК КФЦ) додає у якості клієнтського ПЗ “СПЕД” з можливістю використання засобів ЕЦП АЦСК НДУ.

Питання щодо технологічної можливості членам Асоціації використовувати виключно одне ПЗ (“СПЕД”) для надання адміністративних даних до НКЦПФР та Асоціації одночасно з засобами ЕЦП АЦСК КФЦ або АЦСК НДУ відпрацьовується фахівцями інформаційних технологій.

Система BIT eTrade Mail, що впроваджена Асоціацією та повноцінно функціонує з 2009 року та станом на 30 червня 2013 року нараховує 553 користувача.

За звітний період кількість користувачів ПЗ BIT eTrade Mail у порівнянні з минулим періодом зросла на 15 % та наразі складає 83% від загальної кількості членів Асоціації.

З 24 червня 2013 року звітність членів Асоціації приймається тільки за допомогою BIT eTrade Mail або СПЕД в у вигляді електронних документів.

Зміни у законодавстві, що відбулись за період II півріччя 2012 року – I півріччя 2013 року (впровадження пруденційних нормативів, особливого податку за операціями з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами), обумовили необхідність якнайшвидшого внесення змін до програмного забезпечення, що надається Асоціацією своїм членам (ПЗ BIT eReport).

Обмеження, які необхідно враховувати (як при розрахунку регулятивного капіталу, так і при визначенні ставки особливого податку: перебування цінного паперу в біржовому реєстрі або біржовому списку хоча б на одній з фондових бірж, наявність біржового курсу, розрахованого відповідно до вимог НКЦПФР), стали поштовхом для створення на web-сайті Асоціації спеціального сервісу - “Інформаційної бази цінних паперів”. Основним призначенням інформаційної бази цінних паперів є консолідація інформації від 10 фондових бірж щодо цінних паперів, які знаходяться в біржовому списку, біржовому реєстрі та даних про біржові курси. Для забезпечення її наповнення Асоціація укладає договори про співробітництво та надання інформації з фондовими біржами. Наразі інформаційна база цінних паперів знаходиться в стадії тестування.

Отже до функціональних особливостей ПЗ BIT eReport можна віднести:

- надання додаткових ознак цінному паперу: знаходження в реєстрі та списку фондової біржі, наявність біржового курсу;
- первинні документи, які містять інформацію щодо переходу права власності на цінні папери та перерахування грошових коштів за договором/контрактом;
- фільтрацію даних з журналу договорів для заповнення таблиць декларації з особливого податку;
- автоматичний розрахунок суми особливого податку;

9. Контроль за виконанням Правил Асоціації

- друк та збереження у обраному форматі таблиць декларації з особливого податку та інформації для її заповнення.

Після реалізації проекту щодо створення інформаційної бази цінних паперів для користувачів BIT eReport буде можливість автоматичного надання цінному паперу ряду критеріїв шляхом синхронізації даних з бази цінних паперів та бази цінних паперів в BIT eReport, що значно спростить розрахунок пруденційних нормативів, суттєво зменшить витрати часу на пошук необхідної інформації та зменшить кількість помилок при розрахунку.

5 червня 2013 року програмний продукт BIT eReport першим серед продуктів для торговців цінними паперами був внесений до Переліку програмних продуктів, що ведеться НКЦПФР.

Кількість користувачів ПЗ BIT eReport складає 327 компаній – торговців цінними паперами. За звітний період кількість користувачів ПЗ BIT eReport у порівнянні з минулим періодом зросла на 48%, що у кількісному значенні склало 157 користувачів.

Контроль за дотриманням членами Асоціації Правил здійснюється фахівцями відділу взаємодії з членами Асоціації.

За II півріччя 2012 року – I півріччя 2013 року, Дисциплінарним комітетом було здійснено одне дисциплінарне провадження.

Дисциплінарне провадження було проведене у жовтні – листопаді 2012 року щодо порушення ТОВ “MMCIC INVESTMENTS” Правил Асоціації.

У жовтні 2012 року відбулося засідання Дисциплінарної колегії Асоціації, на якому було розглянуто справу ТОВ “MMCIC INVESTMENTS”.

За результатами розгляду та обговорення матеріалів справи було прийнято рішення застосувати до ТОВ “MMCIC INVESTMENTS” дисциплінарну санкцію у вигляді тимчасового призупинення статусу члена Асоціації строком з 18 жовтня 2012 року по 17 грудня 2012 року, а також зобов’язано ТОВ “MMCIC INVESTMENTS” протягом строку тимчасового призупинення статусу члена Асоціації:

- надати Дисциплінарній колегії перелік усіх джерел, в яких розміщувалися/повідомлялися відомості, зазначення котрих заборонене законодавством

(ч. 4 ст. 25 Закону України “Про рекламу”) та пунктом 11.3. Кодексу професійної відповідальності Асоціації;

- припинити розповсюдження у рекламі недостовірної інформації;

- публічно спростувати рекламу недостовірної інформації в усіх джерелах, у яких така інформація розміщувалася/повідомлялася, та письмово повідомити про це Асоціацію з наданням відповідних підтверджуючих матеріалів.

У II півріччі 2012 року була отримана одна апеляційна скарга від ТОВ “MMCIC INVESTMENTS” на рішення Дисциплінарної колегії Асоціації від 18.10.2012 р. про застосування дисциплінарної санкції за порушення членом Асоціації Правил Асоціації.

У I півріччі 2013 року скарг та заяв від членів Асоціації не надходило.

10. Додатки

Місцезнаходження Асоціації у м. Дніпропетровськ

Телефон/Факс
(0-56) 373-97-84

Поштова адреса
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 30

Електронна пошта
Загальна інформація для членів СРО: info@aust.com.ua

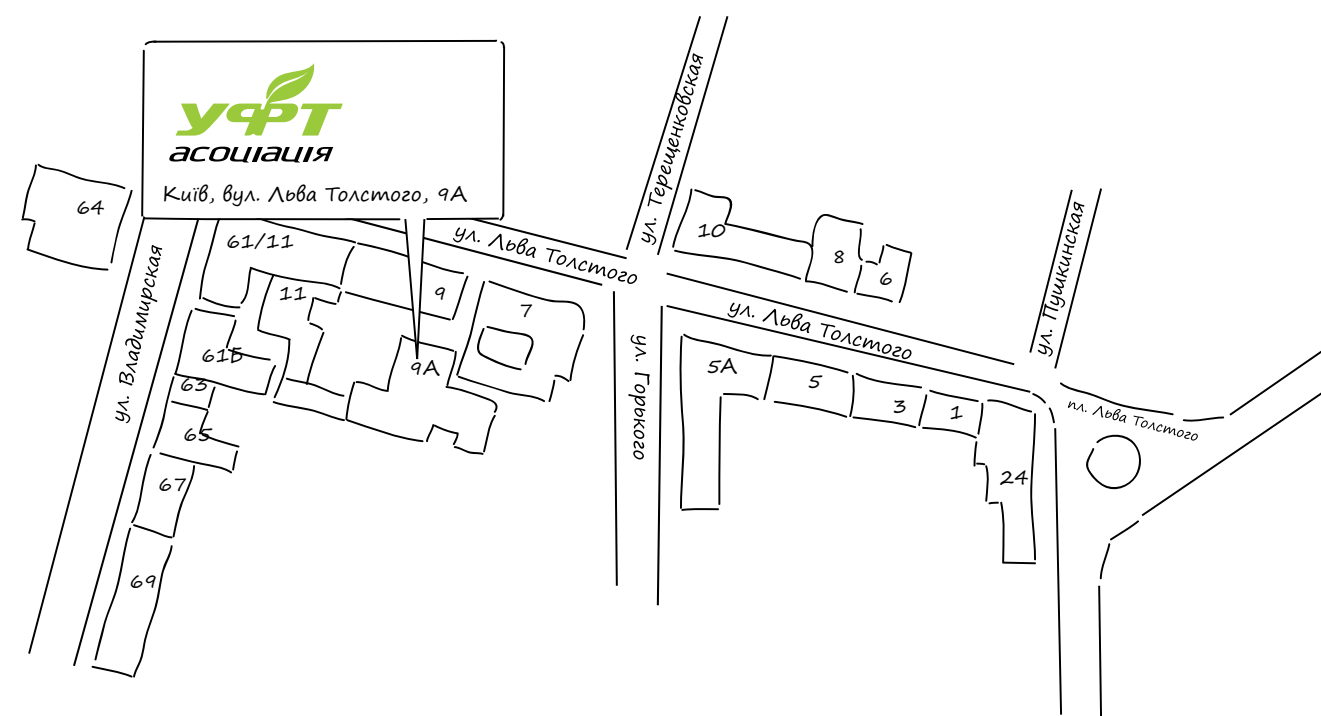
Технічна підтримка членів СРО: support@aust.com.ua

Місцезнаходження Асоціації у м. Київ

Телефон/Факс
(0-44) 500-18-92

Поштова адреса
01004, м. Київ, вул. Толстого, 9А.

11. Нотатки

